

Utdrag från Expressen lördagen den 14 januari 1995

BONDEN CONRAD Johansson reste en "runsten" med denna text:

**HALT
OBS!**
*Hitåt, ditåt vägarna gå
den ändlöse når inga mål.
Vandrare har du ett mål?
lycklig då
Marsch gå - på vägen ditåt
Men saknar du mål olycklig då
ty säkert föfang ändå
den ändlösa vägen du luffar
uppå*

Ytterby (Expressen) Sverige är fullt av poesi. Den här dikten hittade jag längs landsvägen.

Conrad Johansson heter poeten. Bonde på gårdarna Gibbonäs och Ytterby. Han fick aldrig Nobelpriset. Jag är i Östergötland någon mil norr om Valdemarsvik, Hammarkinds härad. Vägskylten berättar att det är fyra kilometer till Börums kyrka.

Märklig man

Stenen som Conrad reste - det var under tidigt 20-tal - är delvis gömd bakom Söderköpings kommunala sopsäck. Texten är knappt läsbar. Denne Conrad måste ha varit en märklig man. En människa som älskade sin hembygd. Det är uppenbart eftersom det här inte är den enda stenen han reste. Det står fyra till längs grusvägarna runt om i Hammarkinds härad.

Alla med orginaldikter från Conrads penna. Stenarna hyllar denna hembygd i detta fädernesland. Och även om de aldrig blivit upptryckta på förlag och recenserats på kultursidor har de haft sin trogna och hängivna publik.

Statarunge

Min svärfar var statarunge och skolgosse i de här trakterna på 20-talet. Han kunde dikterna utantill, när vi passerade för några år sedan. Trots att han inte besökt stenarna på nästan 70 år. Conrad måste ha gjort intryck.

Conrads änka Ruth lever än i dag, i det vita huset vid vägskälet. Här drev hon pensionat, långt in på 50-talet.

Jag står vid denna korsväg mitt i glesbygden och vet väldigt lite om vilken märklig trakt jag befinner mig i. Att också den har sin historia, det inser jag när jag läst på.

Bara att det här är den sydligaste utlöparen av Bergslagen. Här fanns Nartorps gruvor, där järnmalm utvanns ända fram till 1928.

Till Gropviken, en inbuktning på Östersjön alldeles intill, fraktades malm på fartyg till Tyskland mitt under världskriget 1914 - 1918.

Det är en alldeles vanlig korsväg i ett Sverige som i princip lagts ned och försvunnit. Men här finns ett stycke historia. Om man bara stannar till och lyssnar.

Bertil Brohman